

מיומנויות נמוכות של העובדים בישראל – סיבות ומשמעויות

כנס אלי הורוביץ לכלכלה וחברה

פרופ' נתן זוסמן
מנהל חטיבת המחקר, בנק ישראל
יוני, 2017

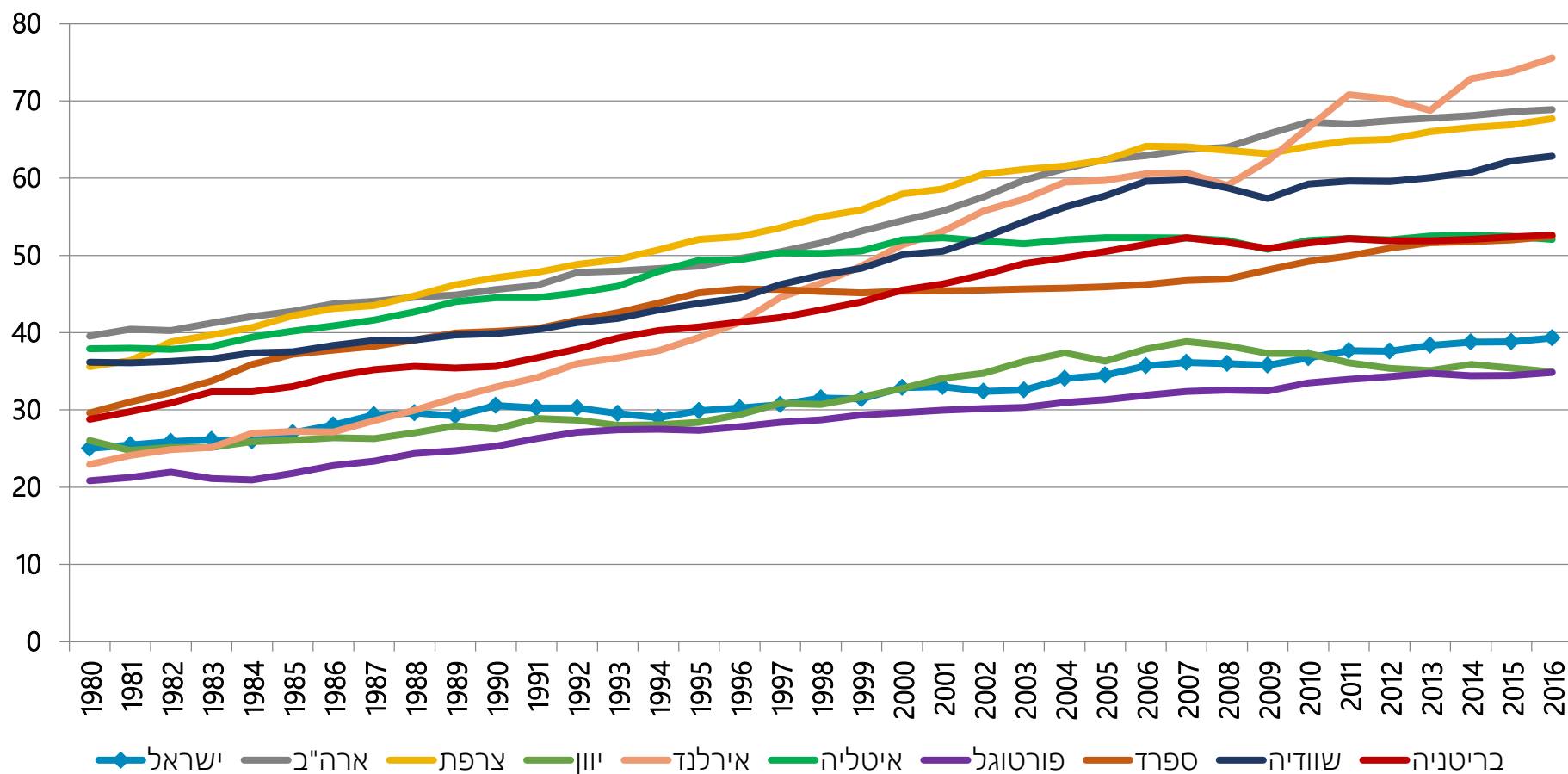

הבעיה

התוצר לשעת עבודה בישראל נמוך לעומת המדינות המובילות ואינו סוגר את הפער מזה ארבעה עשורים

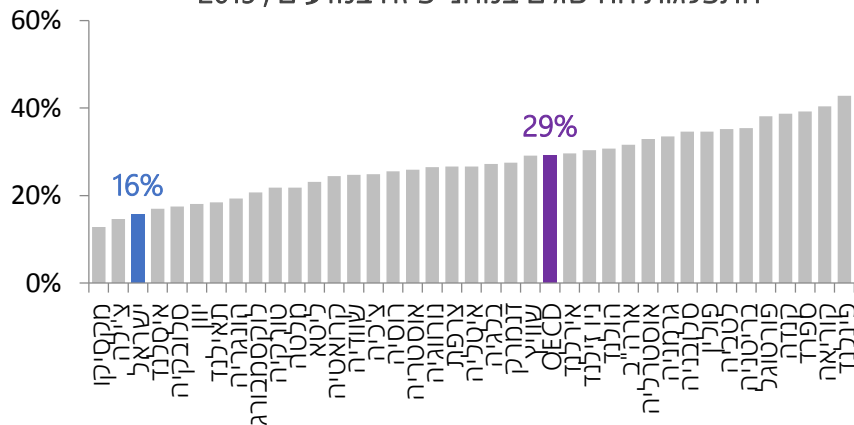
התוצר לשעת עבודה בהשוואה בין-לאומית
(PPP, 1980-2017, דולרים, מחירים קבועים של 2011)

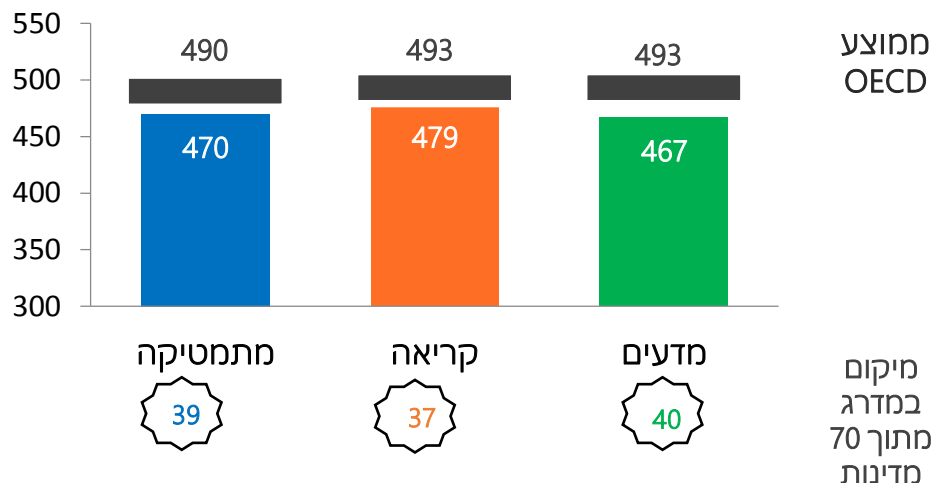
מדוע הפער אינו נסגר?

בהשוואה למדינות המפותחות רמת ההישגים בחינוך בישראל נמוכה במיוחד; אי-השוויון גבוה במיוחד

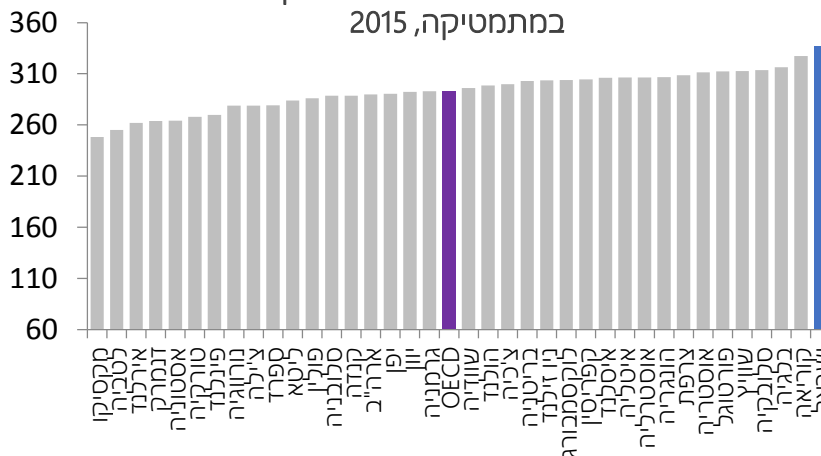
אחוז התלמידים מן הרבע התחתון של התפלגות התנאים הסוציו-אקונומיים שמשיגים ציונים מן הרבע העליון של התפלגות ההישגים במבחני פיזה במדעים, 2015

הישגי ישראל באוריינות קריאה, מתמטיקה ומדעים במבחן פיזה, 2015

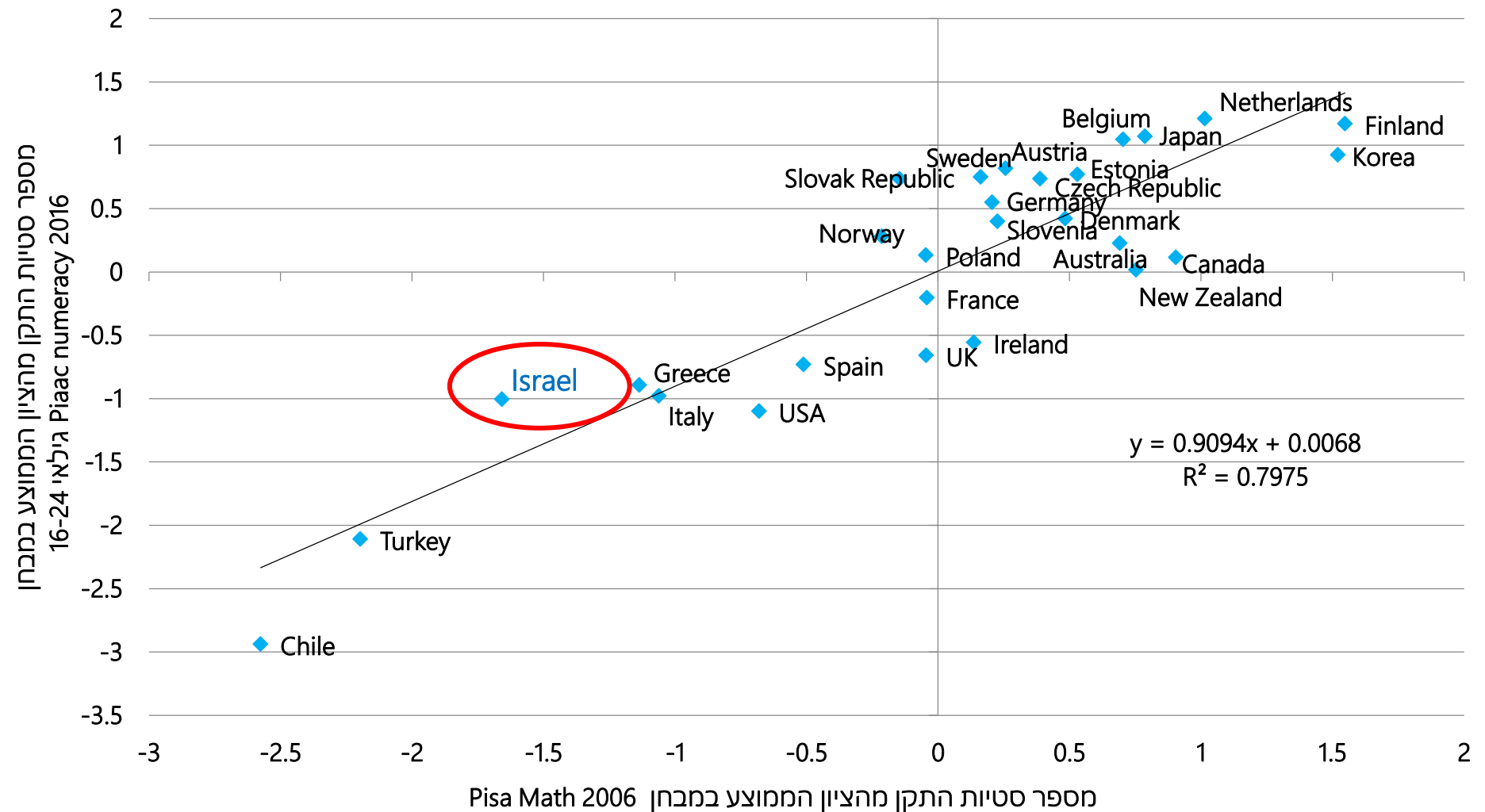
הפערים בהישגי התלמידים במבחן פיזה במתמטיקה, 2015

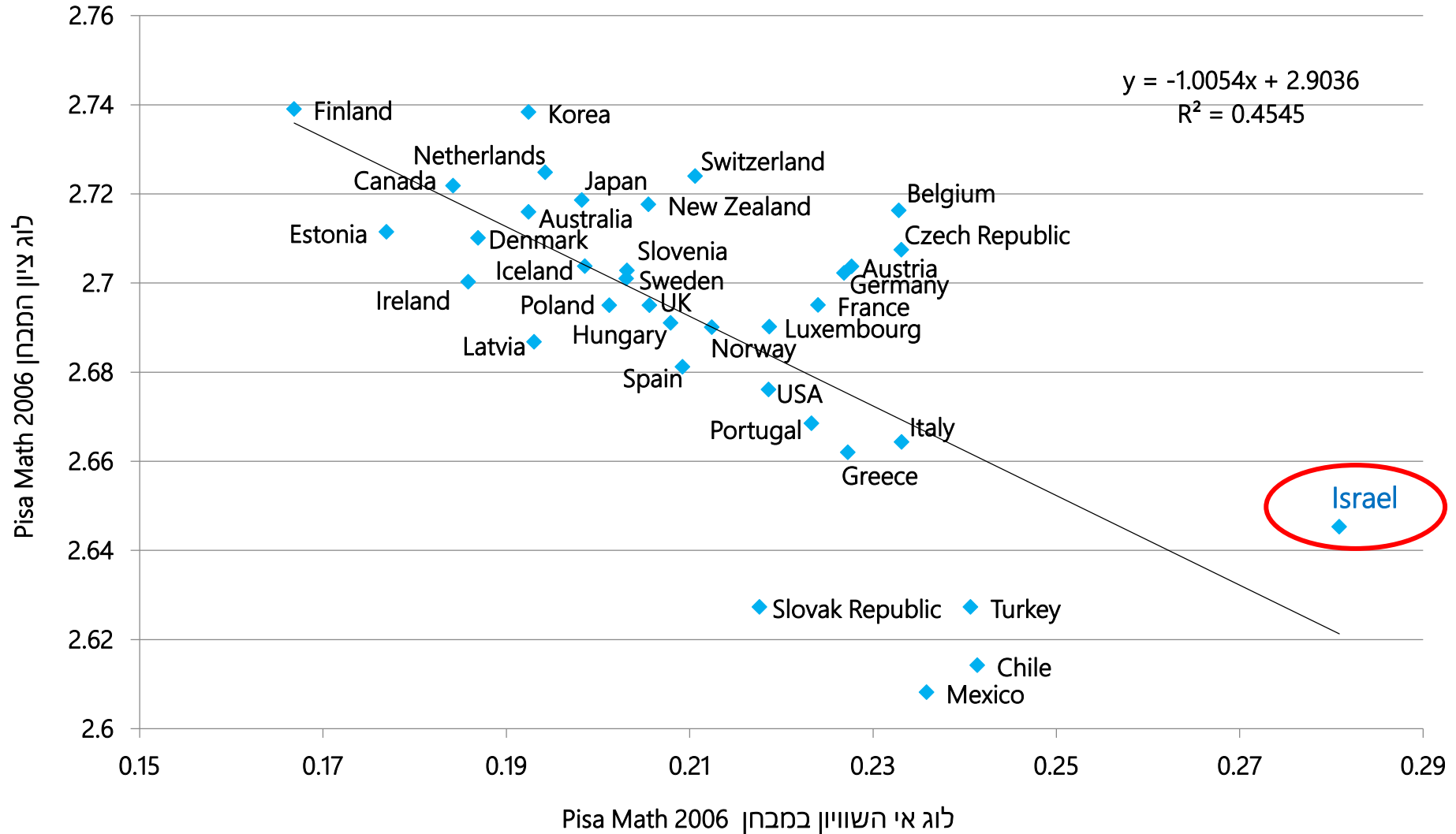
כמה בקבוקים יש בשני הארגזים המלאים?

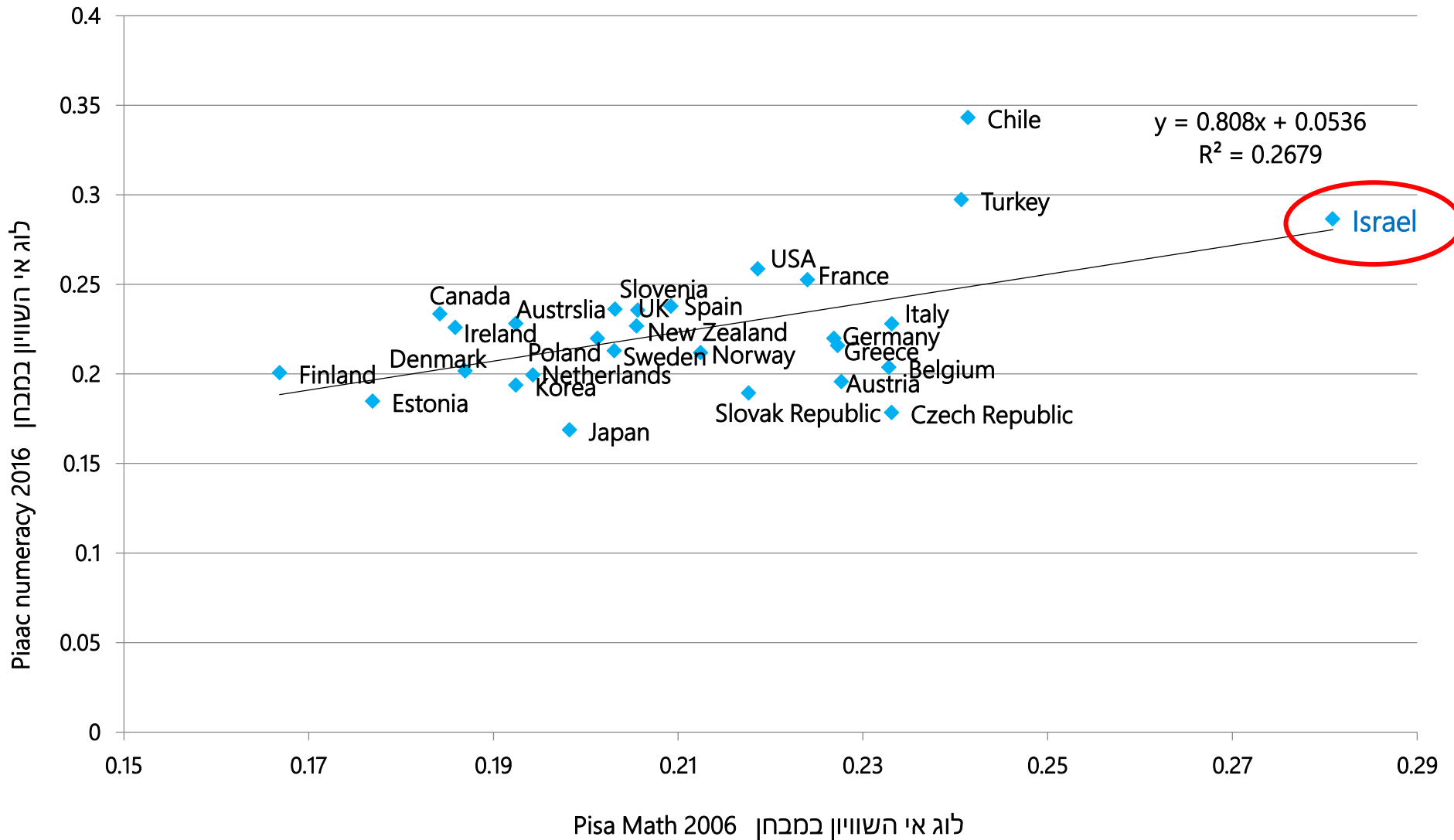
המשך ישיר בין הישגי התלמידים במבחן הפיזה במתמטיקה בגיל 15 לבין מבחני המיומנות – פיזיקה – בגיל העבודה

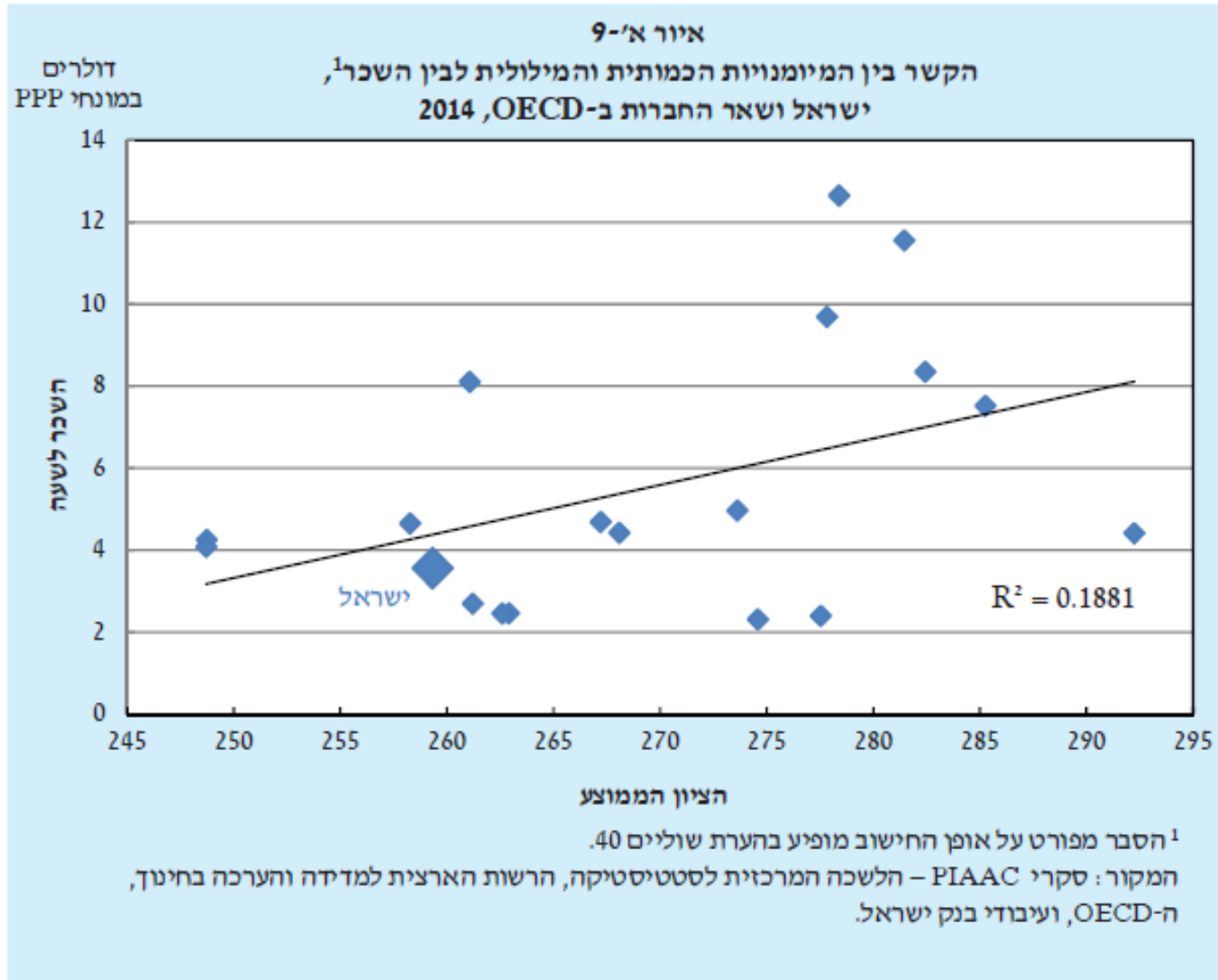
אי שוויון גבוה ביכולות המתמטיות מתואם עם רמה נמוכה בהן

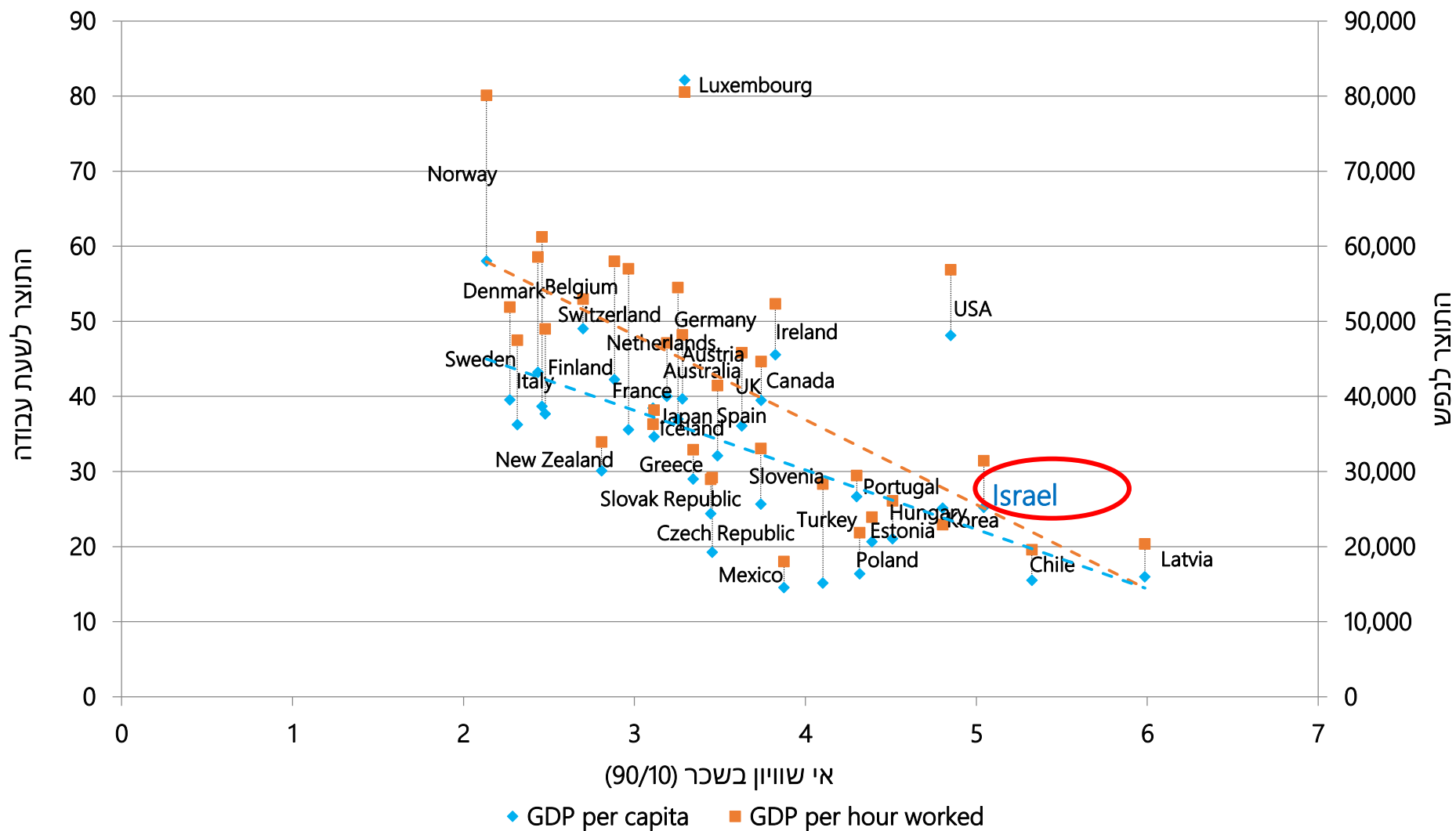
מתאם גבוה בין אי-השוויון בהישגים במתמטיקה בבית הספר התיכון ובין אי-השוויון במיומנויות כמותיות בשוק העבודה

השכר הנמוך בישראל בהשוואה למדינות מפותחות אחרות מתואם עם הפער לרעת ישראל באיכות ההון האנושי

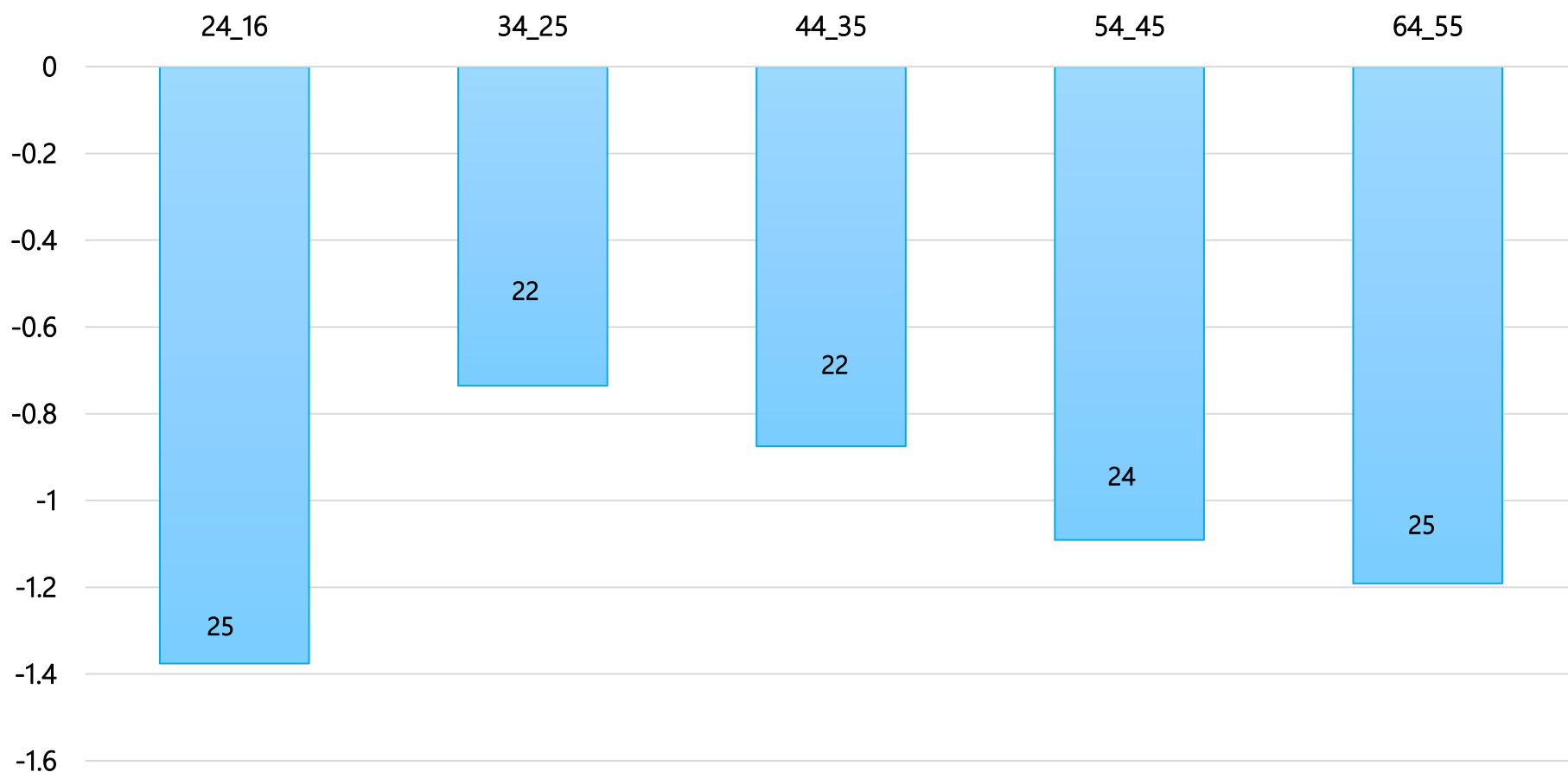
ככל שאי השוויון בשכר גדול, פריון העבודה והתוצר לנפש נמוכים (2006, PPP זולרים, מחירים קבועים 2010)

מיומנויות האזרחים בישראל בכל קבוצות הגיל הן מן הנמוכות ב-OECD

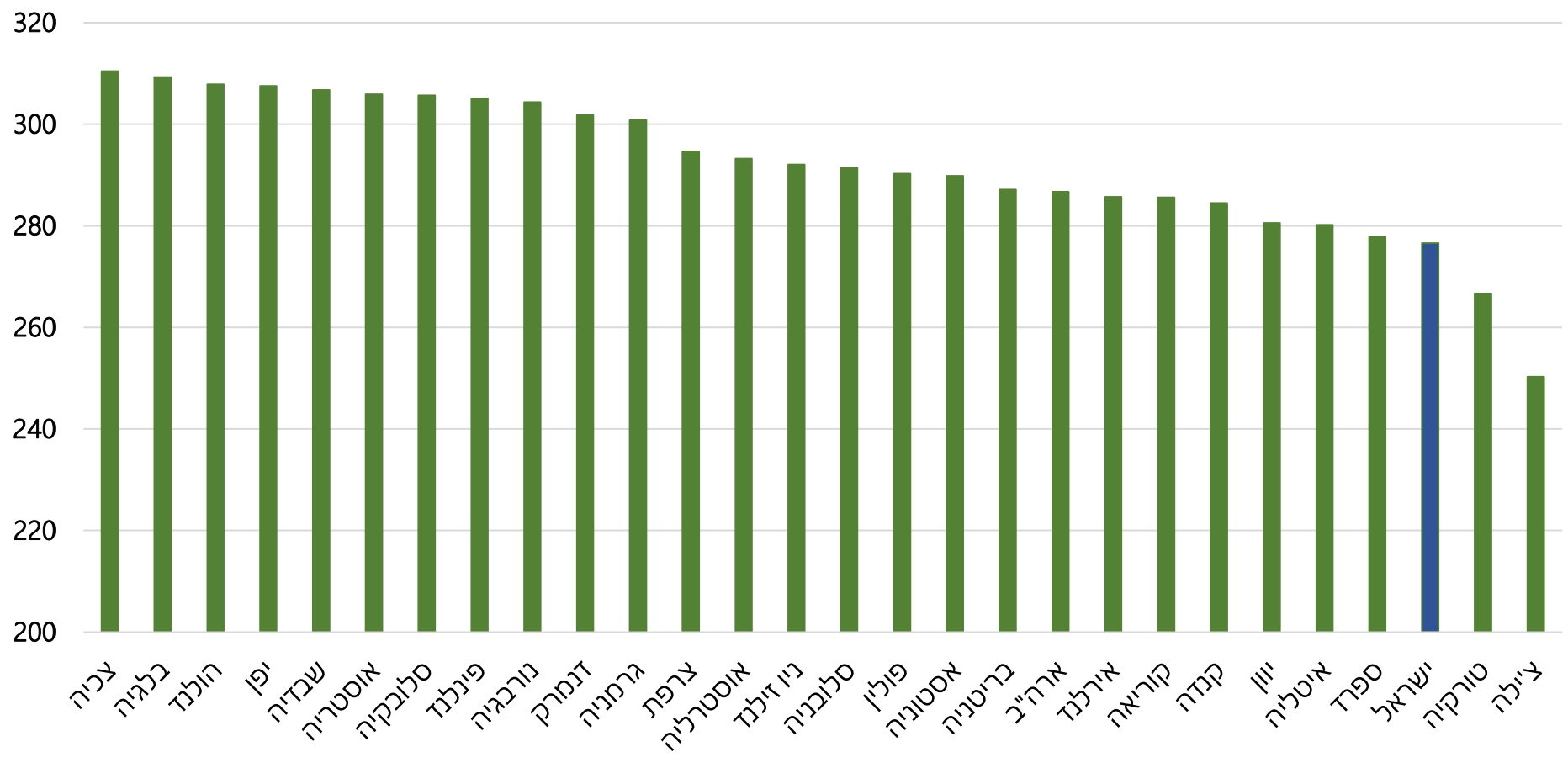

מיקום ישראל (מתוך 26 מדינות) ומרחק במונחי סטיות תקן של תוצאות
מבחן ה-Piaac numeracy 2016, לפי קבוצות גיל

המיומנויות המתמטיות של בעלי השכלה על-תיכונית בישראל הן מן הנמוכות ב-OECD

ציון במיומנות מתמטית במבחן ה-Piaac Numeracy 2016 לבעלי השכלה
שלישונית, גילאי 25-64

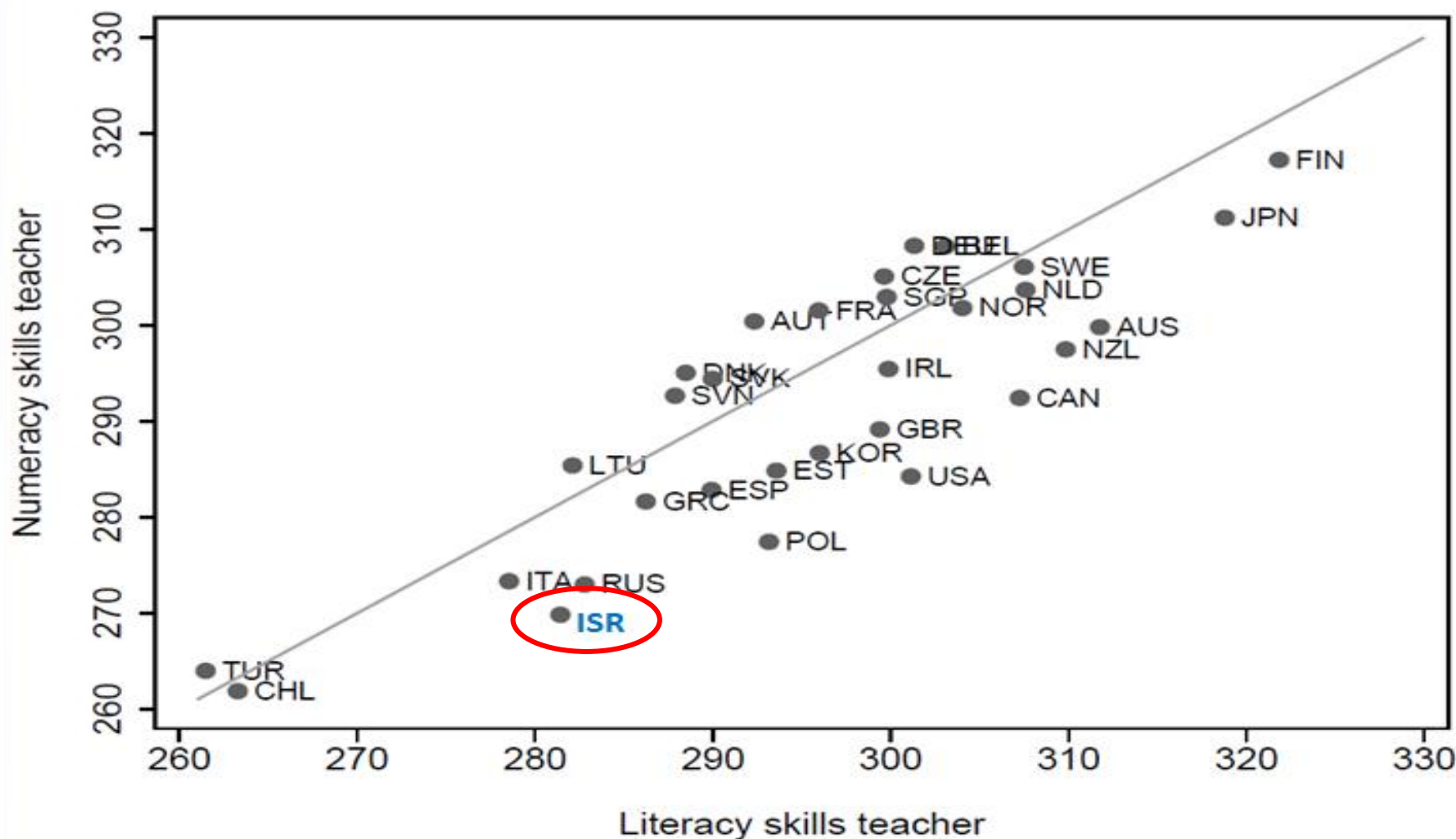

גורמים להישגים הנמוכים בחינוך

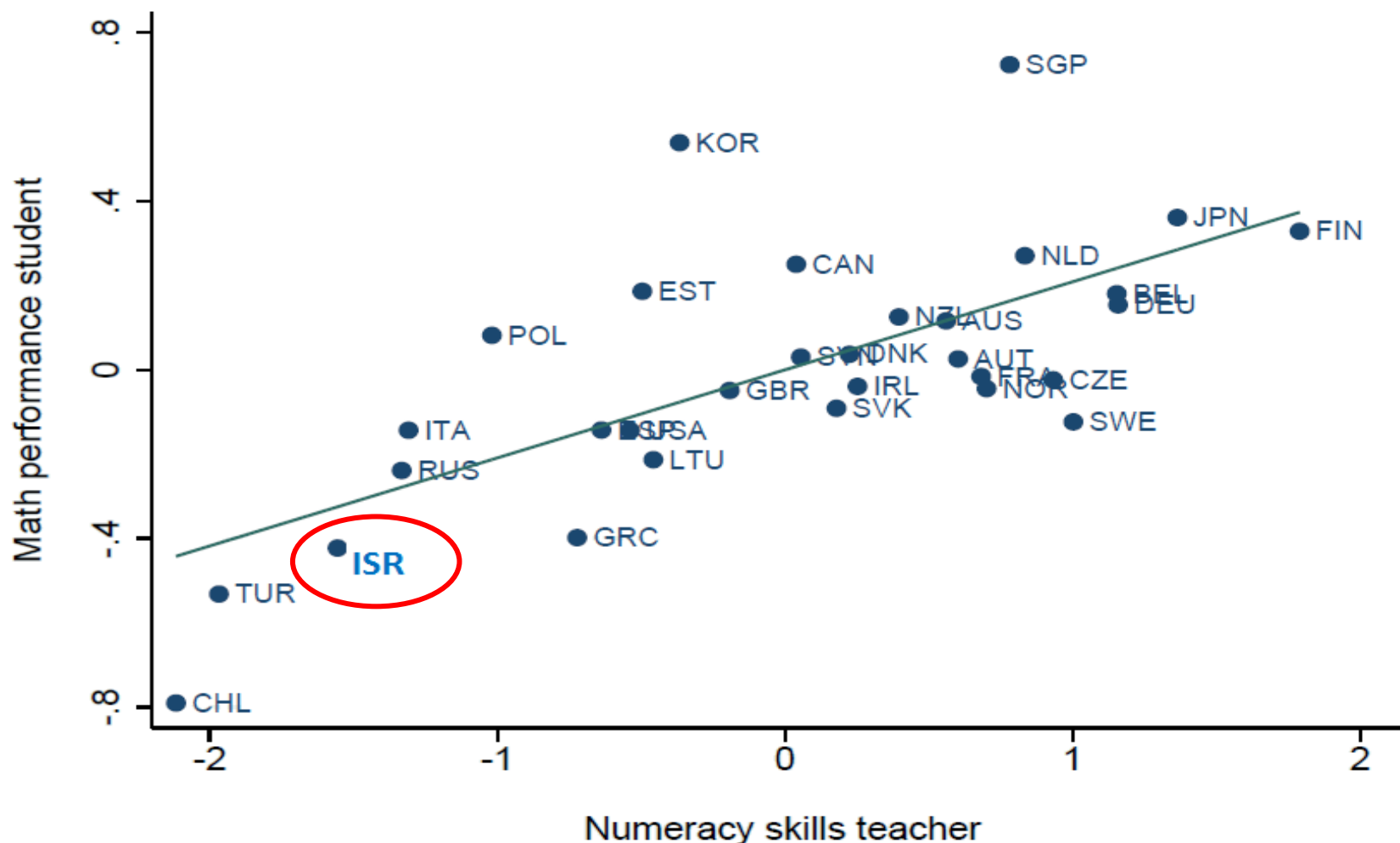
אי השוויון בהישגים מתמטיים של תלמידי בתי"ס בישראל חריג, למרות שההוצאה לחינוך לתלמיד תיכון ב-2006 קרובה למוצע ה-OECD

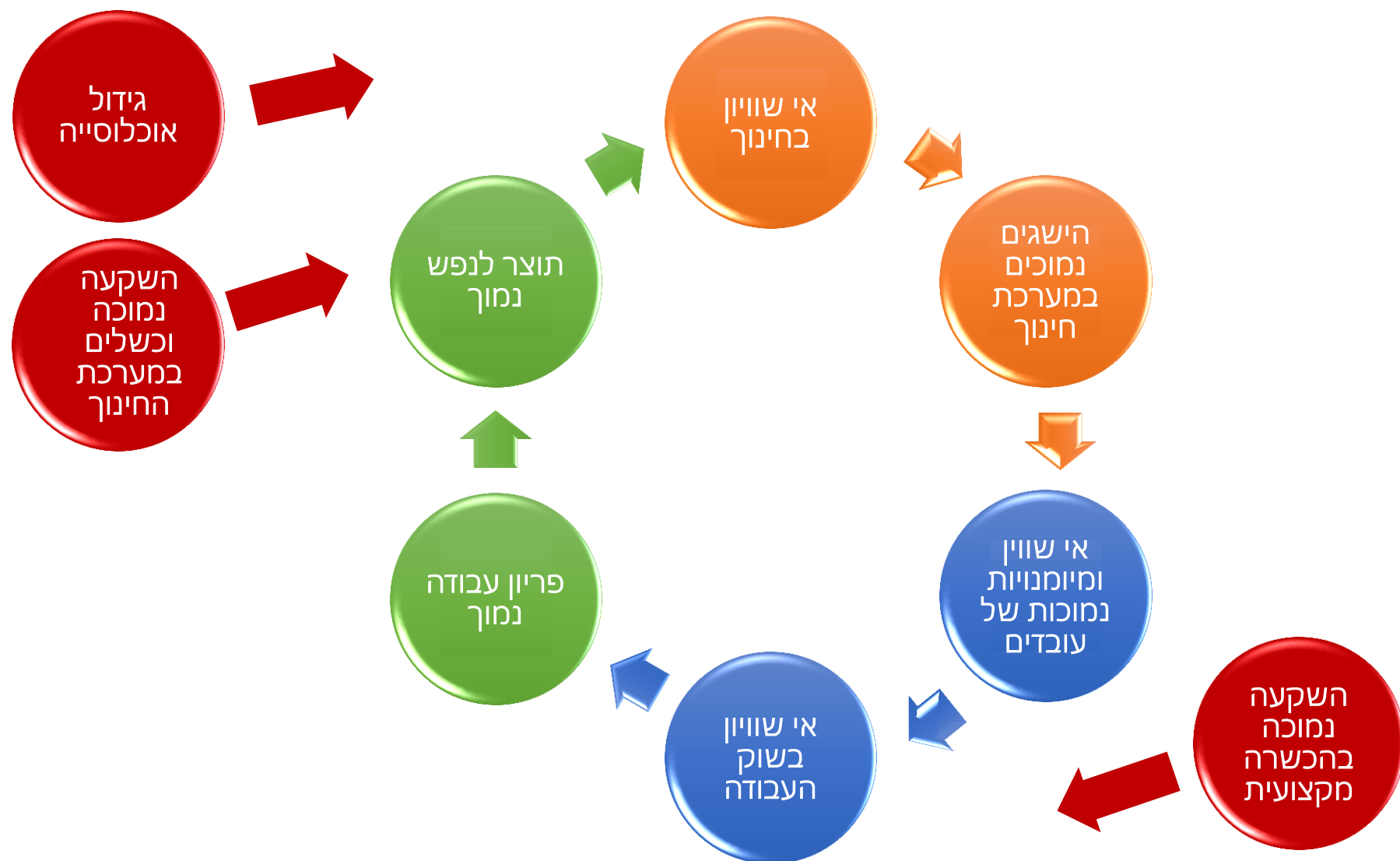
מיומנויות המורים בישראל הן מן הנמוכות ב-OECD

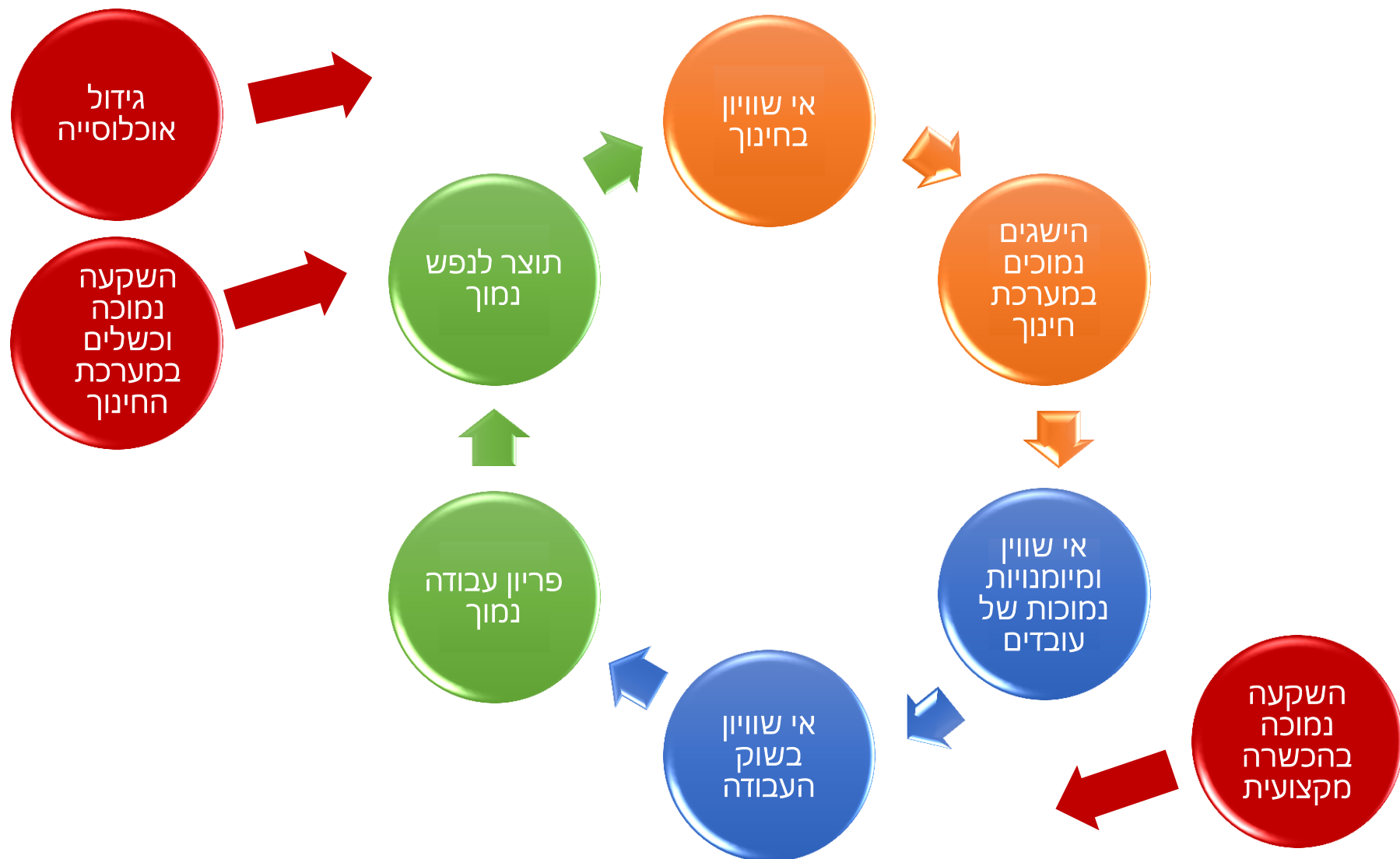
קיים קשר חזק בין מיומנויות המורים למיומנויות התלמידים

סיכום: מעגל של פיגור?

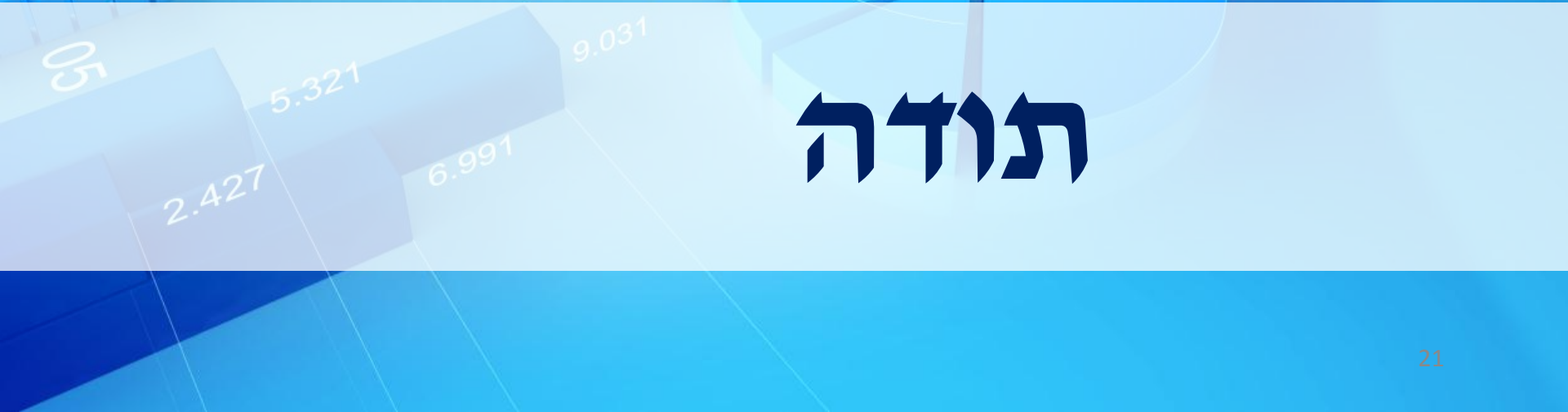

סיכום: מעגל של פיגור?

אז איפה מתחילים?

- מה לעשות:
- מערכת החינוך חייבת לפעול לצמצום האי שוויון במיומנויות!
- איד?
- הפניית מורים בעלי מיומנויות גבוהות לצמצום הפערים במיומנויות הילדים.

תודה